

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

Проректор

з науково-методичної та  
навчальної роботи

\_\_\_\_\_ О.Б. Жильцов

“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2015\_\_ року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Живопис**

(4 курс)

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»

Освітній рівень – перший (бакалаврський)

**Інститут мистецтв**

2015– 2016 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково - методичної та навчальної роботи

А.О.Таранник

Робоча програма Живопис для студентів  
(назва навчальної дисципліни)  
галузі знань 0202 «Мистецтво», напряму підготовки 6.020205 «Образотворче  
мистецтво»

Розробники: Прохорова Наталія Анатоліївна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від « 03 » вересня 2015 року № 1

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва \_\_\_\_\_ Ю.В.Романенкова  
(підпис)

© \_\_\_\_\_, 2015 рік  
© \_\_\_\_\_, 2015 рік

## ЗМІСТ

|                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------|----|
| Пояснювальна записка .....                                             | 4  |
| Структура програми навчальної дисципліни                               |    |
| I. Опис предмета навчальної дисципліни .....                           | 7  |
| II. Тематичний план навчальної дисципліни .....                        | 8  |
| III. Програма                                                          |    |
| Змістовий модуль I. Анатомічна будова м'язів людини.....               | 9  |
| Практичні заняття.....                                                 | 9  |
| Змістовий модуль II Постать людини, що стоїть.....                     | 10 |
| Змістовий модуль III. Методика роботи над одягом моделі.....           | 11 |
| Змістовий модуль IV. Постать людини, що сидить.....                    | 12 |
| IV. Навчально-методична карта дисципліни .....                         | 14 |
| V. Завдання для самостійної роботи .....                               | 15 |
| Карта самостійної роботи студента .....                                | 16 |
| VI. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект). ..... | 17 |
| VII. Система поточного та підсумкового контролю знань.....             | 18 |
| VIII.. Методи навчання. ....                                           | 21 |
| IX. Методичне забезпечення курсу. ....                                 | 21 |
| X. Матеріально- технічне забезпечення дисципліни.....                  | 21 |
| XI. Рекомендована література.....                                      | 22 |

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни “ Живопис ” є нормативним документом КУ імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою образотворчого мистецтва на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, вмінь та навичок, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму засвоєння навчального матеріалу дисципліни “Живопис”, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

**Мета курсу** – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності в зображенні постаті людини

**Завданням** вивчення навчальної дисципліни є набуття базових знань з дисципліни «Живопис». Ознайомлення з основними напрямками розвитку науки з «Живопису» у вивченні методів і методики роботи зі студентами, формування цілісного бачення і уявлення, розвиток художнього смаку і навичок в роботі над творчими завданнями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до профілю програми бакалавра образотворчого мистецтва формуються **загальні та фахові компетентності**.

### **Загальні компетентності:**

(Світоглядна, громадська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька, самоосвітня);

### **Фахові компетентності:**

- здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл з образотворчого мистецтва, методів та авторських прийомів провідних художників;

- володіння навичками візуального сприйняття і створення композицій, відтворення їх на полотні ( папір чи інша площина) для зображення задуманого.

### **Результати навчання**

Знання, практичні навички та вміння.

**Знання:** різноманітних прийомів, методів роботи над творчими завданнями з використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва.

### **Практичні навички і вміння:**

Уміння створювати атмосферу творчого підходу для роботи над завданням, використовуючи при цьому класичні зразки. Уміння аналізувати, визначати технічні прийоми виконання завдання та методичні прийоми наочного пояснення завдання.

### **Програмні результати навчання.**

Готовність до фахової діяльності в галузі образотворчого мистецтва.

Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері мистецької діяльності.

Мисленнева активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.

Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

**Форма контролю:** ПМК , поточні оцінки за виконання практичних завдань. По завершенню семестру – екзамен.

Пріоритетним у навчанні мистецтва живопису є творчий підхід педагога, зумовлений художнім методом та методично обґрунтований.

Викладання живопису зобов'язує впроваджувати дидактичний принцип навчання, приділяти велику увагу культурі навчання-пізнання й головному принципу дидактики художньої педагогіки – принципу наочного навчання.

Головним навчальним завданням у сьомому семестрі є вивчення живописного зображення постаті людини. Це більш складний рівень навчальних завдань, де студент опановує живопис людини – постаті у різних рухах та ракурсах. Нові кольорові співвідношення, визначення кольорів, що характеризують людське

тіло, вирішення тонально-кольорових співвідношень постаті та просторового оточення.

Отже, в процесі навчання викладач повинен зосередити увагу студентів на вирішенні завдань програми й сформувати у них професійний культурний рівень майбутнього фахівця.

**Після завершення семестру студент повинен:**

- володіти знаннями та прийомами живопису постаті людини з натури, передавати багаточисленні світлові та кольорові рефлекси в зображенні;
- вміти виявляти пластику великої форми постаті;
- легко орієнтуватись в теоретичних та методичних питаннях наочності і навчання, знати і володіти засобами, що сприяють засвоєнню та закріпленню навчального матеріалу.

Зміст програми передбачає методичне забезпечення процесу мистецтва живопису й практичного опанування художньо-образної системи зображення постаті людини. Основною умовою засвоєння навчального матеріалу предмета є неухильне виконання практичних завдань, вивчення теоретичного матеріалу, здійснення самостійної роботи студентів.

# СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## Живопис

### 1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| <i>Обсяг, найменування показників</i>                                                                                                 | <i>Напрям, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>                                                                                                                     | <i>Характеристика навчальної програми</i>                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Кількість кредитів: 6,5</p> <p>Кількість модулів: 3</p> <p>Кількість змістових модулів: 3</p> <p>Загальна кількість годин: 180</p> | <p>Шифр та назва галузі знань</p> <p>0202 Мистецтво</p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки 6.020205 Образотворче мистецтво.</p> <p>Освітній рівень - перший (бакалаврський)</p> | <p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки – 4 -й</p> <p>Семестрів – 7-й</p> <p>Аудиторні заняття - 52 г. з них:</p> <p>лекції: 2 год.</p> <p>Практичні заняття: 50 год.</p> <p>Самостійна робота: 84 год.</p> <p>Модульний контроль: 8</p> <p>Семестровий контроль 36 год.</p> <p>Види контролю: екзамен.</p> |

## II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| №<br>п/п                                               | Назви теоретичних розділів                                                       | Кількість годин |            |        |            |                      |                       |                         |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------|--------|------------|----------------------|-----------------------|-------------------------|
|                                                        |                                                                                  | Разом           | Аудиторних | Лекцій | Практичних | Самостійна<br>робота | Модульний<br>контроль | Семестровий<br>контроль |
| Змістовний модуль 1. Анатомічна будова м'язів людини.  |                                                                                  |                 |            |        |            |                      |                       |                         |
| 1.                                                     | Зображення людини. Постать. Композиція і колорит у живопису постаті люди.        | 2               | 2          | 2      |            |                      |                       |                         |
| 2.                                                     | Чоловіча постать в русі з опорою на одну ногу на тлі неяскравих драперій         | 33              | 12         |        | 12         | 21                   |                       |                         |
| Разом                                                  |                                                                                  | 37              | 14         | 2      | 12         | 21                   | 2                     |                         |
| Змістовний модуль 2. Постать людини, що стоїть.        |                                                                                  |                 |            |        |            |                      |                       |                         |
| 3.                                                     | Постать жіноча оголена, що стоїть зі спини у нескладному русі на блакитному тлі. | 29              | 13         |        | 13         |                      |                       |                         |
| Разом                                                  |                                                                                  | 36              | 13         |        | 13         | 21                   | 2                     |                         |
| Змістовний модуль 3. Методика роботи над одягом моделі |                                                                                  |                 |            |        |            |                      |                       |                         |
| 4.                                                     | Постановка на складки одягу.                                                     | 33              | 12         |        | 12         | 21                   |                       |                         |
| Разом                                                  |                                                                                  | 35              | 12         |        | 12         | 21                   | 2                     |                         |
| Змістовний модуль 4. Постать людини, що сидить.        |                                                                                  |                 |            |        |            |                      |                       |                         |
| 5.                                                     | Постать натурниці в одязі, що сидить на тлі яскравих драперій.                   | 34              | 13         |        | 13         | 21                   |                       |                         |
| Разом                                                  |                                                                                  | 36              | 13         |        | 13         | 21                   | 2                     |                         |
| Разом за навчальним планом                             |                                                                                  | 180             | 52         | 2      | 50         | 84                   | 8                     | 36                      |

### III. ПРОГРАМА

**Вступ.** На четвертому курсі студенти університету опановують постать людини у повний зріст. По завершенні курсу студент володіє знаннями та навичками побудови людини різними графічними матеріалами. Курс живопису у цьому семестрі становить: 4 кредити, з яких лекційних 2 год., практичних 50 годин, самостійних 84 години, МК – 8год. Сем.контроль -36год. ПК – екзамен.

#### ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

##### Анатомічна будова м'язів людини.

**Лекція 1.           Зображення людини. Постать. Композиція і колорит у живопису постаті люди.** **2год.**

1. Пластика і побудова постаті людини. Аналіз анатомічної будови людини. Загальні комбінації м'язових груп, суглобів, сухожилля, що впливають на пластику постаті. Механіка людського тіла: рівновага та динаміка. Пропорції, модуль. Методика роботи над навчальним живописним зображенням.

2. Методика виконання навчальних і творчих завдань в живопису постаті людини з такими темами як натюрморт, пейзаж, портрет та їх методичне обґрунтування. Композиційна будова, художня задумка. Виконання композиції за заданою темою.

Література: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]

Додаткова: [1,2,3,4,5,6,7]

#### ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

**Заняття 2.** **12год.**

**Чоловіча постать в русі з опорою на одну ногу на тлі неяскравих драперій**

Формат – аркуш. Акварель. Освітлення штучне.

**Постановка:** чоловіча модель на тлі неяскравих драперій з опорою на одну ногу.

Бокове денне освітлення робить модель об'ємною, рельєфно ліпить форму.

**Мета:** вчитись писати постать людини у повний зріст з опорою на одну ногу.

**Завдання:** у циклі постановок з натурою є своя послідовність. Починають зі стоячої чоловічої натури, оскільки добре прочитується конструкція людини. Тому в цьому завданні важливо сполучити конструктивну побудову рисунка з плавною живописною пропискою всіх частин постаті і разом сприймати її як живописну пляму.

**1 етап роботи:** композиційне розташування зображення на площині 2год.

**2 етап роботи:** пропорції та характерна схожість постаті людини 2год.

**3 етап роботи:** аналіз колориту постановки і поєднання основних кольорових мас та їх взаємовідношення. 2год.

**4 етап роботи:** прописка ближніх планів та узагальнення дальніх планів 3год.

**5 етап роботи:** завершення роботи, уточнення деталей, узагальнення роботи 3год.

Література: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]

Додаткова: [1,2,3,4,5,6,7]

## **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 11.**

### **Постать людини, що стоїть.**

#### **Заняття 3.**

**13год.**

#### **Постать жіноча оголена, що стоїть зі спини у нескладному русі на блакитному тлі.**

Формат – аркуш. Олія. Освітлення штучне.

**Постановка:** жіноча постать стоїть на подіумі, на тлі блакитних драперій, спиною до студентів, з опертям на одну ногу, піднявши руки перед собою, щоб легко прочитувався силует пластики жіночого тіла.

**Мета:** вчитись писати жіночу постать у повний зріст у складному поєднанні з простором, розвивати вміння глибше і впевненіше відчувати форму, пластичну та анатомічну будову людини, розуміти пропорційну та об'ємну цілісність.

**Завдання:** зробити композицію центром якої буде людина. переконливо поставити постать на площину, зробити конструктивно-просторовий та анатомічний аналіз з чіткими кольоровими співвідношеннями.

**1 етап роботи:** композиція рисунка, розміщення загальної форми постаті на аркуші. 2 год.

**2 етап роботи:** зображення постаті натурниці за правилами конструктивної побудови, взаємозв'язок деталей з загальною формою, передача пропорцій та характерної схожесті людини, перша прописка тонових та кольорових сполучень 3 год.

**3 етап роботи:** прописка основних тонових та колірних сполучень 3 год.

**4 етап роботи:** детальна прописка ближніх планів 3 год.

**5 етап роботи:** етап узагальнення, єдність частин цілого, використовуючи прийом «широкого бачення» коректується уся попередня робота. 2 год.

Література: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]

Додаткова: [1,2,3,4,5,6,7]

## **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1П.**

### **Методика роботи над одягом моделі**

**Заняття 4.** 12 год.

**Постановка на складки одягу.** / Манекен в одязі/. Акварель

**Постановка:** манекен, задрапірований різними видами тканин у вигляді національної сукні.

**Мета:** вивчити і засвоїти принципи живописного зображення складок

**Завдання:** проаналізувати закономірності формоутворення складок в різних умовах залежно від конструкції та анатомічної будови тіла. Ретельно прослідкувати за кольоровими співвідношеннями по формі. Кольором передати матеріальність тканин.

**1 етап роботи:** композиція рисунка, розміщення постаті на аркуші. 2 год.

**2 етап роботи:** зображення манекена за правилами конструктивної побудови 3год.

**3 етап роботи:** впевнена побудова драперій на манекені, уточнення пропорцій, кольорова прописка форми зморшок 3год.

**4 етап роботи:** детальна кольорова прописка характерних виступів та заглиблень зморшок на поверхні манекена. 2год.

**5 етап роботи:** етап узагальнення, єдність частин цілого, використовуючи прийом «широкого бачення» коректується уся попередня робота. 2год.

Література: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]

Додаткова: [1,2,3,4,5,6,7]

## **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1V.**

### **Постать людини, що сидить.**

#### **Заняття 5.**

**13 год.**

#### **Постать натурниці в одязі, що сидить на тлі яскравих драперій.**

М'який матеріал. Формат – піваркуша.

**Постановка:** постать натурщиці komponується сидячи в системі складних і яскравих кольорових контрастів. Модель одягнена в легку сукню, що добре облягає і підкреслює фігуру. Постановка повинна формувати естетичне, святкове сприйняття.

**Мета:** вчитись передавати пластичну характеристику моделі.

**Завдання:** слід звернути увагу на розташування складок, залежно від форми та анатомічної будови моделі. Тональне та кольорове рішення обов'язкове.

**1 етап роботи:** композиційне розташування зображення на площині 2год.

**2 етап роботи:** побудова та пропорції, характерна схожість постаті людини 3год.

**3 етап роботи:** передача пластичної характеристики моделі, колорит постановки і поєднання основних кольорових мас та їх взаємовідношення. 3год.

**4 етап роботи:** передача складок в залежності від анатомічної будови моделі, прописка ближніх планів та узагальнення дальніх планів 3год.

**5 етап роботи:** завершення роботи, уточнення деталей, узагальнення роботи 2год.

Література: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]

Додаткова: [1,2,3,4,5,6,7]

#### IV. Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» - бакалавр VII семестр

**Разом: 180 год.**, лекції – 2 год., практичні заняття – 50 год.,  
самостійна робота – 84 год., МК – 8год. Сем. контр. -36год.ПК– екзамен.

| Модулі                      | Змістовий модуль I                                                                                                      | Змістовий модуль II                                                                                                              | Змістовий модуль III                                                         | Змістовий модуль IV                                                                                          |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Назва модуля                | Анатомічна будова м'язів людини                                                                                         | Постать людини, що стоїть.                                                                                                       | Методика роботи над одягом людини                                            | Постать людини, що сидить.                                                                                   |
| Кількість балів за модуль   | 122 бали                                                                                                                | 127 балів                                                                                                                        | 121 бал                                                                      | 127 балів                                                                                                    |
| Теми лекцій                 | Зображення людини<br>Постать. Композиція і колорит у живопису. 1 бал                                                    |                                                                                                                                  |                                                                              |                                                                                                              |
| Теми практичних занять      | 2 Чоловіча постать в русі з опорою на одну ногу на тлі неясних драперій.<br>(відвідування –6 балів, 60 балів за роботу) | 3Постать жіноча оголена, що стоїть зі спини у нескладному русі на блакитному тлі.<br>(відвідування –7 балів, 65 балів за роботу) | 4Постановка на складки одягу<br>( відвідування –6 балів, 60 балів за роботу) | 5Постать натурниці в одязі, що сидить на тлі яскравих драперій.<br>ідвідування –7 балів, 65 балів за роботу) |
| Самостійна робота           | Табл. 5.1<br>(30 балів)                                                                                                 | Табл. 5.1<br>(30 балів)                                                                                                          | Табл. 5.1<br>(30 балів)                                                      | Табл. 5.1<br>(30 балів)                                                                                      |
| ІНДЗ                        | ІНДЗ – 30б.                                                                                                             |                                                                                                                                  |                                                                              |                                                                                                              |
| Види поточного контролю     | МКР № 1 (25 балів)                                                                                                      | МКР № 1 (25 балів)                                                                                                               | МКР № 1 (25 балів)                                                           | МКР № 1 (25 балів)                                                                                           |
| Форма підсумк. контролю     | Екзамен – 40 балів                                                                                                      |                                                                                                                                  |                                                                              |                                                                                                              |
| Підсумковий рейтинговий бал | 527балів (коефіцієнт успішності: $527 \div 60 = 8,78$ )                                                                 |                                                                                                                                  |                                                                              |                                                                                                              |

## **V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

### **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.**

#### **Анатомічна будова м'язів людини.**

1. Ознайомитись з пластикою і побудовою постаті людини. Вміти провести аналіз анатомічної будови людини. Знати загальні комбінації м'язових груп, суглобів, сухожилля, що впливають на пластику постаті.

Ознайомитись з механікою людського тіла: рівновагою та динамікою. Знати пропорції, модуль. Ознайомитись з методикою роботи над навчальним рисунком.

. Ознайомитись з методикою роботи над зображенням людини в одязі. Знати завдання навчального рисунка в зображенні постаті людини. Ознайомитись з системою спостережень за натурою та за чіткою методикою педагога. Організація простору у постановці.

2. Етюд постаті людини похилого віку 30 б.

### **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1І.**

#### **Постать людини, що стоїть.**

- 3 Етюд постаті людини, що стоїть у складному розвороті 30б.

### **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1ІІ.**

#### **Методика роботи над одягом моделі**

4. Етюд дівчини в одязі зі складками. 30б.

### **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1V.**

#### **Постать людини, що сидить.**

6. Етюд-начерк людини, що сидить 30б.

Карта самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи бакалаврами, подано у вигляді табл. 5.1.

Таблиця 5.1

## Карта самостійної роботи студента

| Змістовий модуль та теми курсу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Академічний контроль | Бали |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------|
| <b>Змістовий модуль І.</b><br><b>Анатомічна будова м'язів людини.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                      |      |
| <p>1.Ознайомитись з пластикою і побудовою постаті людини. Вміти провести аналіз анатомічної будови людини. Знати загальні комбінації м'язових груп, суглобів, сухожилля, що впливають на пластику постаті.</p> <p>Ознайомитись з механікою людського тіла: рівновагою та динамікою. Знати пропорції, модуль. Ознайомитись з методикою роботи над навчальним рисунком.</p> <p>.Ознайомитись з методикою роботи над зображенням людини в одязі. Знати завдання навчального рисунка в зображенні постаті людини. Ознайомитись з системою спостережень за натурою та за чіткою методикою педагога. Організація простору у постановці.</p> | модульний контроль   |      |
| 2. Етюд постаті людини похилого віку                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | модульний контроль   | 30   |
| <b>Змістовий модуль ІІ.</b><br><b>Постать людини, що стоїть.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                      |      |
| 3.Етюд постаті людини, що стоїть у складному розвороті                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | модульний контроль   | 30   |
| <b>Змістовий модуль ІІІ.</b><br><b>Методика роботи над одягом моделі</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                      |      |
| 4. Етюд дівчини в одязі зі складками                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | модульний контроль   | 30   |
| <b>Змістовний модуль 4. Постать людини, що сидить.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                      |      |
| 5. Етюд-начерк людини, що сидить                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | модульний контроль   | 30   |
| Разом: 84 год.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Разом: 120 балів     |      |

## VI. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

**Тема:** Копія рисунка постаті людини з роботи майстра.

**Мета ІНДЗ:** самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Знайомство з різними школами та авторською манерою видатних майстрів минулого та сьогодення. Оволодіння технікою та технологією живопису. Розвиток навичків самостійної роботи під час ознайомлення з творчістю видатних майстрів світового мистецтва. Глибоке осмислення й збереження традицій і мови образотворчого мистецтва.

**Зміст ІНДЗ:** Виконати копію з роботи майстра з зображенням постаті людини.

**Структура ІНДЗ:**

1. Підбір матеріалу до створення копії з роботи майстра. (роботи майстрів мистецтва по даній темі).
2. Виконання копії в матеріалі

### Критерії оцінювання ІНДЗ

| №<br>п/п | Критерії оцінювання роботи                                                     | Максимальна<br>кількість балів<br>за кожним<br>критерієм |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| 1.       | Підбір матеріалу до створення копії: (роботи майстрів мистецтва по даній темі) | 10 балів                                                 |
| 2.       | Виконання копії в матеріалі                                                    | 20 балів                                                 |
| Разом    |                                                                                | 30 балів                                                 |

## VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Живопис» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці

### Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

| № п/п                       | Вид діяльності                                | Максимальна кількість балів | Одиниць | Всього |
|-----------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------|---------|--------|
| 1                           | Відвідування лекцій                           | 1                           | 1       | 1      |
| 2                           | Відвідування практичних занять                | 1                           | 25      | 25     |
| 3                           | Робота на практичному занятті                 | 10                          | 25      | 250    |
| 4                           | Самостійна робота (оцінюється як творча)      |                             |         | 120    |
| 5                           | Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання | 30                          | 1       | 30     |
| 6                           | МКР                                           | 25                          | 4       | 100    |
| Підсумковий рейтинговий бал |                                               |                             |         | 527    |

Таблиця 6.1

### Розподіл балів, які отримують студенти

| Поточне тестування та самостійна робота |    |     |                    |     |                    |     |                    |     | ІНДЗ | Кількість балів без урахування коефіцієнта | Коефіцієнт | Кількість балів з урахуванням коефіцієнта | Підсумковий тест (екзамен) | Сума |
|-----------------------------------------|----|-----|--------------------|-----|--------------------|-----|--------------------|-----|------|--------------------------------------------|------------|-------------------------------------------|----------------------------|------|
| Змістовий модуль 1                      |    |     | Змістовий модуль 2 |     | Змістовий модуль 3 |     | Змістовий модуль 4 |     |      |                                            |            |                                           |                            |      |
| T1                                      | T2 | МКР | T3                 | МКР | T4                 | Мкр | T5                 | Мкр |      |                                            |            |                                           |                            |      |
| 1                                       | 96 | 25  | 102                | 25  | 96                 | 25  | 102                | 25  | 30   | 527                                        | 8,78       | 60                                        | 40                         | 100  |

**Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS**

| <b>Підсумкова кількість балів (max – 100)</b> | <b>Оцінка за 4-бальною шкалою</b>                            | <b>Оцінка за шкалою ECTS</b> |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 1 – 34                                        | <b>«незадовільно»</b><br>(з обов’язковим повторним курсом)   | F                            |
| 35 – 59                                       | <b>«незадовільно»</b><br>(з можливістю повторного складання) | FX                           |
| 60 – 67                                       | <b>«задовільно»</b>                                          | E                            |
| 68 – 73                                       | <b>«задовільно»</b>                                          | D                            |
| 74 – 80                                       | <b>«добре»</b>                                               | C                            |
| 81 – 88                                       | <b>«добре»</b>                                               | B                            |
| 89 – 100                                      | <b>«відмінно»</b>                                            | A                            |

**Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів**

| <b>Оцінка</b>     | <b>Критерії оцінювання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>«відмінно»</b> | ставиться за повні та міцні знання та навички матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за виявлення знань і умінь: а) в композиційному розташуванні зображення у форматі; б) за вміння використовувати знання з перспективи та анатомії, у роботі над зображенням навчальної постановки; в) за творче використання набутих знань у роботі художніми матеріалами, виразності зображення, вміння узагальнювати зображення, виявляти форму за допомогою кольору та кольорових співвідношень, вміння передавати матеріальність зображуваного. |

|                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| «добре»        | ставиться за вияв студентом повних та систематичних знань із роботи над рисунком, успішне його виконання, вільне володіння художніми техніками у роботі над навчальними постановками, але при роботі над зображенням допущені наявні незначні помилки.                                                                                                                                                     |
| «задовільно»   | ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу з живопису в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, але при цьому допущені суттєві помилки в зображенні натурних постановок, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.                                                                                                                      |
| «незадовільно» | виставляється студентові, за виявлення поверхневих знань з композиції, анатомії та перспективи. За байдужість у роботі над зображенням навчальних постановок, використанні художніх технік. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання та виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою фахової дисципліни «живопис». |

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

## **VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ**

### ***I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності***

#### **1) За джерелом інформації:**

- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи, начерки, замальовки, рисунки, етюди.

#### **2) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.**

**3) За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з використанням рекомендованих та обраних самостійно художніх матеріалів та інструментів; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

## **IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ**

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю перегляд
- ✓ Методичний фонд.
- ✓ Роботи студентів з фонду.

## **X. Матеріально-технічне забезпечення дисципліни.**

- ✓ Аудиторії, розраховані на роботу 12-14 студентів одночасно.
- ✓ Мольберти в комплекті для роботи студентів з натури .
- ✓ Планшети зазначеного формату.
- ✓ Софіти для освітлення натурних постановок.
- ✓ Підставки різних конструкцій і розмірів для натурних постановок.
- ✓ Предмети і драперії натюрмортного фонду.

## **XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

### **Основна:**

1. Блудов А. Про викладання живопису на кафедрі графічних мистецтв. Українська Академія мистецтв, випуск 14/ Блудов А.– Київ, 2007. -167с.
2. Жердзицький В.Є. Особливості художнього сприйняття живопису.// Жердзицький В.Є «Дизайн-освіта 2008». – Харків: ХДАДМ,2008.-168 с.
3. Демиденко О.І., Поддубко К.В. Цілісність зорового сприйняття у живопису натюрморту. // Демиденко О.І., Поддубко К.В. «Дизайн-освіта 2009» – Харків. ХДАДМ, 2009, частина 2.- С. 82-85.
4. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Учебное пособие.- 4-е изд. «Стереотип»/. Кирцер Ю.М. – М. Высшая школа: Издательский центр «Академия», 2001. – 272 с.
5. Батталини Т. Рисуем акварелью. От азов мастерства к тончайшим нюансам. / Т.Батталини .– Изд. Эксмо, 2007. – 128 с.
- 6.Сокольникова Н. М. Основы живописи. / Н.М.Сокольникова. – М.: «Московские учебники», 1998. – 80 с.:ил.
7. Эванс Джейн. Китайская тушь./ Джейн Эванс. – М.: Астрель, 2004. – 64 с.
8. Рисунок, живопись, скульптура» ЗАГАЛЬНИЙ КУРС АКАДЕМІЧНОГО РИСУНКУ (для студентів - архітекторів 1-3 курсів денної форми навчання спеціальності 6.060102 «Архітектура»). / Укл.: П.В.Мирончик, В.П.Манохін; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Х. - ХНАМГ 2009 - 222 с.
- 9 Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопись / М. Т. Попов. – К. : ТОВ «Європа Прінт», 2008. 164с.

### **Додаткова:**

1. Беда Г.В. Живопись./ Г.В.Беда – М.: «Просвещение,» 1987. – 204 с.
2. Зурабян Т.С. Краски разных времен. / Т.С. Зурабян – М.: Советский художник, 1969. – 158 с.
3. Рейнс Джон. Полный курс акварельной живописи./ Джон Рейнс. – Изд. ФАИР, 2006. – 160 с.

4. Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись. / А.С.Зайцев – М.: Искусство, 1986. – 226 с.
5. Крошоу Элпин. Акварель./ Элпин Крошоу – М.: АСТ Астрель, 2004. – 96 с.
6. Паррамон Х. М. Основы живописи./ Х.М. Паррамон – М.: Изд. «Титул» 1998. – 80 с.:
7. 16.Копальдо и Претте. М Творчество и выражение, / Копальдо и Претте - М : Советский художник, 1981. – 220 с.